

Miško atkūrimas ir įveisimas

Lektorius Eugenijus Vaitiekus,
2018 m. vasario 27 d.

LR Miškų įstatymo **15 straipsnis.**

Miško atkūrimas ir įveisimas

1. Lietuvos Respublikos teritorijos **miškingumas turi būti didinamas** įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įveisiant mišką ne miško žemėje.
 - Privačioje ne miško žemėje miškas įveisiamas Aplinkos ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka.
 - Kai miškas įveisiamas ne miško žemėje, šiam plotui **taikomas Miškų įstatymas.**

2. Miško valdytojai, savininkai ir naudotojai mišką privalo atkurti, želdinius ir žėlinius saugoti bei prižiūrėti savo lėšomis.
3. Miškas turi būti atkurtas ir įveistas miško sodmenimis, kurių kilmė ir kokybė atitinka Aplinkos ministerijos tvirtinamų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus.

4. Miškas atkuriamas ir įveisiamas mišką **želdinant arba jam želiant**.

- **Kirtavietėse** ir želdintuose miško aikštėse miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip **per trejus** metus po jų atsiradimo.
- **Žuvę želdiniai ir žėliniai** turi būti atkurti ne vėliau kaip **per dvejus** metus, **atkurtini žuvę medynai** – ne vėliau kaip **per trejus** metus nuo jų žuvimo fakto nustatymo.
- **Neteisėtai iškirstas miškas** turi būti atkurtas ne vėliau kaip per **vienus** metus nuo neteisėtų kirtimų fakto nustatymo.
- **Miškas laikomas atkurtu** tada, kai želdinių ir žėlinių kokybė atitinka aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.

5. Atkūrus arba įveisus mišką, kol susiformuos jaunuolynas (minkštųjų lapuočių želdiniuose ir žėliniuose – iki šešerių metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki aštuonerių metų), miško **želdiniai ir žėliniai turi būti prižiūrimi ir saugomi** pagal Aplinkos ministerijos tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.
6. Per penkerius metus neatkurty privačių miškų atkūrimą miško savininkų lėšomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja Aplinkos ministerija.

7. Miško valdytojams, savininkams ir naudotojams **leidimas pagrindiniams miško kirtimams neišduodamas, jei** jų valdoje per šio straipsnio 4 dalyje nustatytus terminus neatkurtas iškirstasis miškas.

- Pagrindinis norminis dokumentas, kuriuo vadovaujantis miškai atkuriami ir veisiami, yra „**Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai**“.
- Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (toliau vadinama – **Nuostatai**) **nustato** miško atkūrimo ir įveisimo, miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių kokybės reikalavimus.
- Juose **reglamentuojami** su miško želdinimu susiję darbai, pateikiama terminologija, **nustatoma** želdinimo ir žėlimo projektų rengimo tvarka, **reikalavimai** sodmenims, dirvos ruošimui, apskaitos ir vertinimo **tvarka**, dokumentų formos.

Taikomi **miško atkūrimo ir įveisimo būdai**:

- **miško želdinimas** – miško atkūrimas arba įveisimas sėjant miško medžių ir krūmų sėklas arba sodinant iš jų išaugintus sodmenis;
- **miško žėlimas** – miško atsikūrimas arba įsiveisimas be žmogaus pagalbos arba taikant miško žėlimą skatinančias priemones;
- miško žėlimo skatinimas – palankių sąlygų miško žėlimui sudarymas, taikant specialias ūkines priemones;
- **mišrusis miško atkūrimas arba įveisimas** – miško želdinimas ir žėlimas ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką.

Privačioje žemėje **miškas veisiamas**, medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi ir neteisėtai iškirstas **miškas atkuriamas** vadovaujantis Nuostatais, parengus **Miško želdinimo ir žėlimo projektą** pagal Nuostatų 6 priede nurodytą formą.

Reikėtų žinoti

Privačioje žemėje **miškas atkuriamas**:

- vadovaujantis vidinės miškotvarkos projektu;
- biržės rėžėjui parengus Miško želdinimo ir žėlimo projektą.

Privačioje žemėje **miškas veisiamas** parengus miško atkūrimo ir įveisimo projektą, kurį turi tvirtinti miškų urėdijos, kurios teritorijoje veisiamas miškas, įgaliotas pareigūnas.

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

ŽELDAVIETĖS IR (AR) ŽELVIETĖS APRAŠYMAS	
Žemės savininko ar valdytojo vardas, pavardė ar pavadinimas	
Miško želdinimo ir (ar) žėlimo vieta	
Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ir (ar) želiantis (ha)	
Pertvarkomo medyno ar krūmyno amžius, rūšinė sudėtis, selekcinė grupė, bonitetas, skalsumas	
Trumpas želdavietės ir (ar) želvietės aprašymas	augavietė
Augančių gyvybingų tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas	
Nurodyti, ar miškas sklype veisiamas pirmą kartą	
PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS	
Miško funkcinė paskirtis ; nurodyti, ar veisiami plantaciniai želdiniai ir jų kirtimų rotacijos trukmę metais (IVA gr., IVB gr., III gr., IIA gr. arba IIB gr.)	
Projekto vykdymo pradžia*	(pildoma tik įveisiant mišką)
Miško atkūrimo ar įveisimo būdas	(sėjimu, sodinimu, žėlimu ar mišriai)
Pertvarkymo būdas	
Projektuojama želdinių ir (ar) žėlinių rūšinė sudėtis	
Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)	(pertvarkant arba atkuriant mišką)
Želdavietės ir (ar) želvietės paruošimo darbai	(paviršinis vanduo, nepageidaujami medžiai ir krūmai)
Dirvos ruošimo būdas ir laikas	(gylis, atstumai tarp vagų, vagų kryptis, arba kodėl neruošiama)
Projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha (tūkst. vnt.): (įvertinus procentinę dalį formulėje)	
Medžių ir (ar) krūmų sodinimo atstumai (m), jų išdėstymas ir mišrinimas (eilėmis, eilėse, juostomis, juostomis ir eilėmis, grupėmis), grupių skaičius ir vienos grupės plotas (kai grupės vienodo ploto) arba kiekvienos grupės plotas, kai jų plotas skirtingas, (ha), eilių skaičius juostose	
Sodmenų tipas ir poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)	
Kilmės rajonai , iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal projektuojamas sodinti medžių rūšis	
Apsaugos priemonės	(kiekvienai projektuojamai medžių rūšiai, tvoros aukštis ir tankis, stovai plėšriesiems)
Priežiūros priemonės	(pagal medžių rūšis, taikymo periodiškumas, atsodinimo reikalavimai)
Kitos priemonės	(neželdintinos juostos palei kaimyną, aikštės, įvairūs intarpai, jų užimami plotai, tręšimas)

Pasodinti sodmenys įveisiant, atkuriant ar atsodinant mišką**

Medžio rūšis	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas	Pasodinimo data (metai, mėnuo)

Pastabos:

1. *Pildoma tik įveisiant mišką, pildo miško savininkas, pradėjęs miško įveisimo darbus.
2. ** Pildo miško savininkas, įveisęs, atkūręs arba atsodinęs mišką, miško želdinius ar žėlinius.

PRIDEDAMA:

1. Sklypo brėžinys 1:10 000 arba 1:5 000 masteliu (įveisiant mišką- tik 1:5000 masteliu)
2. Veisiamo miško ploto ir želdinamo ir (ar) želiančio ploto erdviniai vektoriniai duomenys (plotų ribų duomenys turi būti nustatyti elektroniniais geodeziniais prietaisais)
3. Kiti dokumentai (nurodyti).

Projektą parengė _____

(Parašas, vardas, pavardė, parengimo data)

Su projektuojamomis priemonėmis **susipažinau ir sutinku; įsipareigoju** įveisęs mišką ne vėliau kaip per metus kreiptis į Valstybinę miškų tarnybą dėl jo įrašymo į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl miško įveisimo ne miško žemėje“ nustatyta tvarka

(Žemės (miško) **savininko parašas**, vardas, pavardė, data)

Projektą patvirtino (įveisiant ar pertvarkant mišką)

(Institucijos, patvirtinusios projektą, antspaudas ir jos vadovo ar jo įgalioto valstybinio miškų pareigūno parašas, vardas, pavardė)

Nuostatai, 2015

Miško želdinių ir žėlinių **rūšinė sudėtis parenkama** atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį, laikantis šių reikalavimų:

- **atkuriant** mišką, **želdinių ir (ar) žėlinių rūšinėje sudėtyje** turi būti daugiau kaip 75 procentai medžių rūšių, atitinkančių Nuostatų 1–3 priedų reikalavimus, išskyrus atvejus, kai paliekami atželti baltalksnynai ir skroblynai visuose privačiuose miškuose, ir kai atkuriamas miškas buvusiuose šakninės pinties židiniuose II–IV gr. pušynuose.
- Plantaciniai miškai gali būti atkuriami tų pačių arba kitų medžių rūšių plantaciniais želdiniais;

VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS MIŠKAMS ATKURTI (želdiniais ir žėliniais)

Augavietė, miško tipas	Miškų grupės (funkcinė miškų paskirtis)		
	II A ir III gr. (apsauginiai)	II B (rekreaciniai)	IV (ūkiniai)
	medžių rūšys	medžių rūšys	medžių rūšys
Nae, Na - kerpšilis	P, B, Pk	P, B, Pj, Pk	P
Na, Nb-brukniašilis	P, B	P, B, Pj	P
Nb-žaliašilis	P, E, B	P, B, E, Ar, M	P, E, M
La, Lb-mėlynšilis	P, E, B	P, B, E, Pj, Ar, M	P, E, B
Nc-šilagiris	P, E, A, B, K, L	P, A, K, L, E, B, Pj, Ar, M	E, P, M , A, K, L, Bu , Ab, B
Lc - mėlyngiris	P, E, A, B, K, L, D, J	P, A, K, L, B, E, Pj, Ar, M	E, P, B, K, L, A, D, J
Nd-sausgiris	A, E, U, L, K, B	A, K, L, B, E, U, B, M	A, E, M , U, K, L, Bu , Ab, B
Ld-žaliagiris	A, E, U, B, L, K, J, D	A, K, L, B, E, U, J	E, B, U, A, Ab, J, K, L, D
Nf, Lf-baltmiškis	A, U, K, L, G, E, J, B, D	A, K, L, U, B, E, G, M, Pc	A, U, L, K, G, E, Ab, B, D, J
Lf, Uf-šlapgiris	U, A, J, B, D, E	A, U, B, E, J	B, U, J, A, E, D
Ua, Ub, — balašifis	P, B, E, D, J	P, B	P, E, B
Uc-paraistis	J, P, E, B	P, B, J, E	J, B, P, E
Ud - palieknis, Uf-juodgiris	J, U, E, P, B	U, J, B, E, P	J, U, B, E
Pa-tyrašilis, Pb-raistašilis	P, B, E	P, B	P, B
Pc-raistas, Pd - lieknas	J, P, E, U, B	P, B, J, E, U, J, B, E, P	B, J, P, E, U, E

1-3 priedai

- ***Jveisiant*** mišką tikslinės medžių rūšys miško želdiniuose ir žėliniuose turi atitikti Nuostaty **10** priedo reikalavimus. Medžių rūšys, **neatitinkančios** šio priedo reikalavimų, rūšinėje sudėtyje gali sudaryti ne daugiau kaip **5 procentus**, krūmai į rūšinę sudėtį neįskaitomi.
- **Savaime apželiant mišku** ne miško žemei toleruotinos visos lentelėje nurodytos vietinės medžių rūšys, neatsižvelgiant į augavietę ar miško funkcinę paskirtį.
- **Medžių hibridai** veisiami tik plantaciniuose želdiniuose ir žėliniuose.

TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS MIŠKAMS ĮVEISTI IR PLANTACINIAMS (IVB GR.) MIŠKAMS ATKURTI

10 priedas

Augavietė	Tikslinės medžių rūšys
Na – labai nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B
Nb – nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B, M, E, Bt*
Lb – nederlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, B, D, J, Bt*
Nc – vidutiniškai derlinga, normalaus drėkinimo	E, P, B, M, K, L, G, A**, Bu, J****D, Bt*
Lc – vidutiniškai derlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, J, B, A, G, L, D, Dh, T, Bt*
Nd – derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, D, Dh, T, P****, J****, Bt*
Ld – derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, P****, Bt*
Nf – labai derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, J, D, Dh, T, Bt*
Lf – labai derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, Bt*
Ub – nederlinga, nuolat užmirkusi	P, B, J, E****
Uc – vidutiniškai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, Bt*, E****
Ud – derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, Sb, D, Bt*, E****
Uf – labai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, D, Bt*, E****
Pa ⁿ , Pb ⁿ , Pc ⁿ , Pd ⁿ – pelkinė durpinė nusausta	Tikslinės medžių rūšys parenkamos pagal susiformavusias arba besiformuojančias augavietės sąlygas

- buvę šakninės pinties židiniai II–IV gr. pušynuose, turi būti atkuriami lapuočių medžių rūšimis;
- atkuriant eglynų kirtavietes, kuriose eglių **kelmų su centriniu puviniu** yra 40 procentų ir daugiau, ir nuo grybinių ligų ar vabzdžių kenkėjų pažeidimų žuvusių spygliuočių kirtavietes, želdinių ir (ar) žėlinių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip **50 procentų lapuočių** medžių rūšių.

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai, 2015:

- Apsauginiuose (III gr.) ir normalaus kirtimo amžiaus ūkiniuose (IVA gr.) miškuose, **kirtavietės paliekamos atželti** tomis pačiomis **tikslinėmis medžių rūšimis** tik kai prieš tai augę ir šalia augantys tų pačių medžių rūšių medynai yra ne žemesnės kaip **antros selekcinės grupės**, išskyrus Nae, Ua, Ub, Uc, Pa, Pb, Pc, Pd ir nusausintas Pa ir Pb augavietes, kuriose medynų selekcinė grupė neribojama.

Projektuojamas želdinių ir (ar) žėlinių tankis

Ila gr., III gr.ir IV gr. miškuose

4 priedas

Medžių rūšys	Projektuojamas želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	Žėlinių tankis, tūkst. vnt./ha	
		iki 0,5 m (ąžuolo, beržo) ir iki 1,0 m (uosio, klevo, drebulės)	>0,5 m (ąžuolo, beržo) ir >1,0 m (uosio, klevo, drebulės)
Ąžuolas, bukas	≥ 4	5 ir >	4 ir >
Baltalksnis	>3	6 ir >	4 ir >
Beržas, skroblas	>3	6 ir >	4 ir >
Eglė, liepa	>3	4 ir >	3 ir >
Guobiniai, klevas, uosis	≥ 4	6 ir >	4 ir >
Juodalksnis	>3	6 ir >	4 ir >

Maumedis	≥ 2	–	–
Pušis	>5	Pa augavietėje – 1 ir $>$, Pb augavietėje – 3 ir $>$, kitose – 6 ir $>$	Pa augavietėje – 0,5, Pb augavietėje – 2, kitose – 4 ir $>$
Drebulė	$>1,5$	6 ir $>$	4 ir $>$
Hibridinė drebulė	$\geq 1,2$	–	–
Krūmai	4–5	–	–

4 priedas

Pastabos:

1. Mišrių želdinių ir žėlinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais želdinių sudėtyje.
2. Iveisiant mišką žemėje, priskirtoje IIA, III ir IV gr. miškams, įveisiant ir atkuriant mišką Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje, **spygliuočių želdinių ir žėlinių tankis gali būti iki 20 procentų mažesnis.**

- Jeigu **želvietėje** augančių tikslinių medžių rūšių žėlinių tankis mažesnis už nurodytą, jie auga netolygiai ir nėra galimybės jiems atsirasti, reikia **papildomai želdinti** (atsodinti).
- Mišką **draudžiama želdinti nekokybiškais** miško sodmenimis, **vienmečiais** eglės, ąžuolo sėjinukais ir visų medžių rūšių **savaiminukais**.

Eil. Nr.	Medžio rūšies pavadinimas	Kilmės rajono pavadinimas	Kilmės rajono kodas	Kilmės rajono teritorija
1.	Ažuolas bekotis	-	LT/Ab	Lietuvos Respublikos teritorija
2.	Ažuolas paprastasis	Žemaičių aukštumos Vidurio žemumos	LT/Ap1.1 LT/Ap1.2	VĮ Kuršėnų, Mažeikių, Rietavo, Šiaulių, Telšių, Tytuvėnų miškų urėdijos VĮ Anykščių, Biržų, Joniškio, Kupiškio, Pakruojo, Panevėžio, Radviliškio, Rokiškio, Ukmergės miškų urėdijos
		Aukštaičių aukštumos	LT/Ap2	VĮ Ignalinos, Nemenčinės, Švenčionėlių, Utenos, Vilniaus, Zarasų miškų urėdijos
		Pajūrio žemumos	LT/Ap3	VĮ Jurbarko (Jūravos, Kalvelių, Mantvilių, Mociškių, Pašvenčio, Smalininkų, Viešvilės girininkijos), Kretingos, Šilutės, Tauragės miškų urėdijos, Kuršių nerijos nacionalinis parkas
		Dzūkų – Sūduvos aukštumos	LT/Ap4	VĮ Alytaus, Druskininkų, Dubravos eksperimentinė-mokomoji, Jurbarko (Balandinės, Globių, Panemunės ir Veliuonos girininkijos), Kaišiadorių, Kauno, Kazlų Rūdos mokomoji, Kėdainių, Marijampolės, Prienų, Raseinių, Šakių, Šalčininkų, Trakų, Valkininkų, Varėnos, Veisiejų miškų urėdijos
3.	Ažuolas raudonasis	-	LT/Ar	Lietuvos Respublikos teritorija
4.	Baltalksnis	-	LT/Bt	Lietuvos Respublikos teritorija
5.	Beržas karpotasis	Pajūrio žemumos – Žemaičių aukštumos	LT/Bk1	VĮ Joniškio, Kretingos, Kuršėnų, Mažeikių, Pakruojo , Panevėžio, Radviliškio, Rietavo, Šiaulių, Šilutės, Tauragės, Telšių, Tytuvėnų miškų urėdijos, Kuršių nerijos nacionalinis parkas
		Vidurio Lietuvos žemumos	LT/Bk2	VĮ Alytaus, Anykščių, Biržų, Dubravos eksperimentinė-mokomoji, Jonavos, Jurbarko, Kaišiadorių, Kauno, Kazlų Rūdos mokomoji, Kėdainių, Kupiškio, Marijampolės, Prienų, Raseinių, Rokiškio, Šakių, Ukmergės, Utenos, Veisiejų, Vilniaus miškų urėdijos
		Aukštaičių ir Dzūkų aukštumų – Dainavos žemumos	LT/Bk3	VĮ Druskininkų, Ignalinos, Nemenčinės, Šalčininkų, Švenčionėlių, Trakų, Valkininkų, Varėnos, Zarasų miškų urėdijos
6.	Beržas plaukuotasis	-	LT/Bp	Lietuvos Respublikos teritorija

Medžių rūšių kilmės rajonai

Iš tolimesnių nei nustatyta teritorijų ir kitų ES šalių miško dauginamąją medžiagą **leidžiama įvežti ir naudoti tik gavus Valstybinės miškų tarnybos leidimą.**

Planuojama, kad miško sodmenų su apribota šaknų sistema dalis ateityje galėtų sudaryti iki 50% reikalingo želdinimui kiekio.

Mišką sodinsime
kitokiais įrankiais
ir kitokiais sodmenimis

Mišką sodinsime kitokiais įrankiais

L hidrotope (laikinei perteklingo drėkinimo dirvoje) sodinti būtina į suformuotus mikropakilimus

Tinkamai paruošta dirva **normalaus drėkinimo dirvoje**:
vagos gylis 0,1 m, plotis - 0,7 m. Sodinama į vagos dugną.

IV miškų grupėje skiriami (Miškų įstatymas, 2015):

A – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai.

Ūkininkavimo tikslas – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

B – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai.

Ūkininkavimo tikslas – greičiau išauginti kuo daugiau medienos. Tai miškai, kuriuose taikant spartaus auginimo technologijas auginami greitai augančių medžių rūšių medynai, kurių kirtimo amžius turi būti ne mažesnis kaip **15 metų.** Šiems miškams gali būti priskiriami tik tos pačios amžiaus klasės medynai.

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai, 2015:

- **plantaciniai miško želdiniai ar žėliniai** – greitai augančių medžių rūšių (beržų, juodalksnių, baltalksnių, drebulių, tuopų, maumedžių ir (arba) šių medžių rūšių hibridų, eglių) tos pačios amžiaus klasės želdiniai ar žėliniai, kuriems taikomos sparčiojo medynų auginimo technologijos (pvz., tręšimas nuotekų dumbly);
- Plantaciniai **miško** želdiniai ir žėliniai priskiriami IVB grupės miškams ir jiems **taikomi Nuostatų reikalavimai**.
- Juos draudžiama veisti neplantacinių miškų kirtavietėse arba šių miškų žuvusių želdinių, žėlinių ir medynų vietose, miško aikštėse ir miško laukymėse.

Hibridinės drebulės 10 metų amžiaus medynas ir tuopų hibridų 2 metų amžiaus želdiniai

Želdinių apsauga

Vaisių ir daržovių **pakavimo tinkeliai** medelių apsaugai nuo skabymo ir laupymo

Tinkeliai ir vamzdis

Rudenį vėl reikės apsaugoti naują ūglį

Lininās pakulos ūgliu apsaugai

Vilnos ir pakulos ūgliu apsaugai

Eglēs ir pušies viršūnēs su pakulomis

Avių vilna (neplauta, nekaršta) ūglių apsaugai

Vilna ant eglės ir pušies viršūnių

*Pušeles apsaugant
reikia atidumo*

Šitaip atliekami želdinių ir žėlinių apskaita bei kokybės vertinimas

Želdinimo darbų kokybės vertinimas

Vertinimo kriterijai	Gerai (3)	Patenkinamai (2)	Blogai (1)
Sodmenų kokybė (vertinama vadovaujantis Miško sodmenų kokybės reikalavimais (Žin., 2003, Nr. 71-3292))	mažiau kaip 10% sodmenų neatitinka reikalavimų	10–20% sodmenų neatitinka reikalavimų	daugiau kaip 20% sodmenų neatitinka reikalavimų
Pasodinimo kokybė (šaknys neužlenktos, prispaustos, pasodinta tinkamoje vietoje mikroreljefo atžvilgiu, vienmečiai pušies sėjinukai pasodinti iki pirmųjų spyglių)	pasodinta gerai (trūkumai pagal pateiktus kriterijus sudaro mažiau kaip 10%)	10–20% sodmenų pasodinta nekokybiškai	daugiau kaip 20% sodmenų pasodinta nekokybiškai
Želdinių tankis (vertinama vadovaujantis Miško želdinimo ir žėlimo projektu)	želdinių tankis mažesnis iki 5%	želdinių tankis mažesnis 6–20%	želdinių tankis mažesnis daugiau kaip 20%
Želdinių apsaugos kokybė (nuo žvėrių, kenkėjų, ligų, vėjavartų ir kt., jeigu yra projektuota: šaknų mirkymas, mineralizuotos juostos ir kt.)	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista mažiau kaip 10% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista 10–20% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista daugiau kaip 20% pasodintų medelių

Miško želdinių ir žėlinių kokybės vertinimas 7 metais

Medžių rūšių pavadinimas	Augavietė	Vertinimas	1 metų	2 metų	3 metų	4 metų	Želinių tankis 1–4 metais, kai jų aukštis virš 0,5 m ar 1 m, tūkst. vnt./ha	Želdinių ir želinių tankis 7 metais, tūkst. vnt./ha	Vidutinis aukštis 7 metais, m
			želdinių tankis, tūkst. vnt./ha						
Pušis	Nae, Ua, Ub, Uc, Na, La, Nb, Lb, Nc, Lc	geri	≥4,5	≥4,3	≥4,1	≥4,0	≥4,0	≥4,0	≥1,0 – Nae, Ua, Ub, Uc ≥1,1 – Na, La ≥1,8 – Nb, Lb, Nc, Lc
		patenkina mi	≥2,9	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,5	≥2,5	≥0,7 – Nae, Ua, Ub, Uc ≥0,8 – Na, La ≥1,3 – Nb, Lb, Nc, Lc
	Pa	geri	–	–	–	–	≥1,0	≥1,0	–
		patenkina mi	–	–	–	–	≥0,5	≥0,5	–
	Pb	geri	–	–	–	–	≥3,0	≥3,0	–
		patenkina mi	–	–	–	–	≥1,2	≥1,2	–
Eglė	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,5	≥3,0	≥2,5	≥1,2
		patenkina mi	≥1,7	≥1,6	≥1,6	≥1,6	≥1,9	≥1,6	≥0,8

Ažuolas, bukas, guobiniai	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,4	≥3,0	≥2,0	≥1,5
		patenkinami	≥1,8	≥1,8	≥1,8	≥1,8	≥1,8	≥1,8	≥1,2
Uosis, klevas	Visų	geri	≥3,6	≥3,4	≥3,3	≥3,2	≥4,0	≥2,5	≥2,0
		patenkinami	≥2,3	≥2,2	≥2,1	≥2,0	≥2,5	≥1,6	≥1,5
Liepa, skroblas, juodalksnis, beržas, baltalksnis	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,4	≥3,0	≥2,4	–
		patenkinami	≥1,7	≥1,6	≥1,5	≥1,5	≥1,9	≥1,5	–
Drebulė	Visų	geri	≥1,5	≥1,4	≥1,4	≥1,4	≥2,0	≥1,4	–
		patenkinami	≥1,0	≥1,0	≥1,0	≥0,9	≥1,3	≥0,9	–
Maumedis	Visų	geri	≥1,8	≥1,7	≥1,6	≥1,6	≥2,0	≥1,5	2,5
		patenkinami	≥1,2	≥1,1	≥1,0	≥1,0	≥1,3	≥0,9	2,0
Hibridinė drebulė	Visų	geri	≥1,2	≥1,2	≥1,2	≥1,1	–	≥1,1	–
		patenkinami	≥1,1	≥1,0	≥1,0	≥1,0	–	≥0,9	–

Pastabos:

1. Mišrių želdinių ar žėlinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais.
2. Spygliuočių želdinių ir žėlinių tankis įveisiant mišką, įveisiant ir atkuriant mišką Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje gali būti iki 20 proc. mažesnis už nurodytą šiame priede.
3. 1–4 metų, aukštesni kaip 0,5 m vertinami eglės, pušies, ažuolo, skroblo, juodalksnio, baltalksnio, beržo, liepos, buko ir maumedžio žėliniai, aukštesni kaip 1 m – uosio, klevo, drebulės ir guobinių žėliniai. Kai žėliniai mažesni kaip 0,5 m ar 1 m, jų tankis sklype turi būti 20 proc. didesnis už nurodytą.
4. Jeigu bent vienas kokybės rodiklis neatitinka vertinimo „patenkinami“, želdinių ar žėlinių kokybė vertinama „blogi“

Vienkartinė **miško įveisimo**, taip pat kasmetinės
priežiūros, apsaugos ir ugdymo **išmokos**

Medžių rūšys	Miško įveisimo išmoka Eur už 1 ha	Miško priežiūros, apsaugos ir ugdymo kasmetinė išmoka (mokama 12 metų) Eur už 1 ha
Paprastoji pušis	1097	363
Paprastoji eglė	988	284
Karpotasis ir plaukuotasis beržai, paprastasis skroblas	1002	123
Juodalksnis	1023	123
Europinis ir plačiažvynis maumedžiai	1900	204
Paprastasis klevas, paprastasis uosis, kalninė guoba, paprastasis skirpstas, paprastoji vinkšna	2491	224
Mažalapė liepa	2578	178
Bekotis ir paprastasis ąžuolai, paprastasis bukas	3140	246
Drebulė	1546	136
Hibridinė drebulė	2123	150

Parama pažeistam miškui atkurti skiriama su sąlyga, kad pažeistas ne mažesnis nei **0,5 ha** miško plotas ir kad dėl šios nelaimės buvo pažeista daugiau kaip **20 proc.** medžių ir **reikalingas miško atkūrimas**

Medžių rūšys	Miško atkūrimo išmoka, Eur už ha
Paprastoji pušis	1789
Paprastoji eglė	1563
Karpotasis ir plaukuotasis beržai	1411
Juodalksnis	1433
Europinis maumedis	2353
Paprastasis klevas, paprastasis uosis, kalninė guoba, paprastasis skirpstas, paprastoji vinkšna	2976
Mažalapė liepa	3066
Bekotis ir paprastasis ąžuolai, paprastasis bukas	3657

J miško atkūrimo išmoką įtrauktos ir miško priežiūros sąnaudos vieneriems metams, nelikvidinės medienos sutvarkymo išlaidos.

Ačiū už dėmesį